

Juhász Vera: Túlélés vagy tanulás?

2023.03.02.

John Holt: How Children Fail c. könyvének magyar kiadásához

Itt kapható a könyv (az Oriold és társai kiadó honlapja)

A kisgyereket nagyon érdekli a nagyvilág, tudásszomjuk szinte végtelen. Ez az energia az iskoláskorban semvész el, csak átalakul. Sok gyerekek számára az iskolában a túlélés, a kudarckerülés lesz a fő cél, nem pedig a kíváncsiság kielégítése.

De miért jelent kudarcélményt sok gyerek számára az iskola? Mi az oka, hogy rengeteg gyerek unatkozik, feszeng, retteg az órákon, és alig tanul valamit? Mi történik valójában az osztályteremben? Hogy lesz az egyik gyerekből „jó”, a másiktól pedig „rossz” tanuló? Mi jár a gyerekek és a tanár fejében? Miért nem tudják a tanulók kibontakoztatni a képességeiket?

Az amerikai John Holt (1927-85) egész tanári pályáján, és később, a radikális iskolareform egyik fő képviselőjeként ezekre a kérdésekre próbált választ találni. Megfigyelései alapján arra a következtetésre jutott, hogy a hiba nem a gyerekekben, hanem a rendszer sajátosságaiban van. Így az iskola gyakran nem segíti a gyerekek intellektuális fejlődését, hanem – még kimondani is nehéz – egyenesen elbutítja őket.

Ráadásul nem csupán a bukducsoló gyerekek vallanak kudarcot, hanem a közepes, jó és jeles tanulók túlnyomó többsége is,

legalábbis abban az értelemben, hogy szellemi és kreatív képességeiknek csupán egy töredékét tudják kiaknázni, frusztráltak, nem lelnek örömet a tanulásban.

Ha megértjük Holt könyve segítségével, hogy mi is történik a tanteremben, akkor új utakon indulhatunk el, és talán közelebb jutunk a megoldáshoz is.

A könyv első kiadása 1964-ben, második, kibővített kiadása 1982-ben jelent meg angolul.

Az első kiadás magyar fordítása Iskolai kudarcok címmel 1991-ben került a magyarországi könyvesboltok polcaira, de a teljes könyv eddig még nem jutott el a magyar olvasókhöz. Sajnos a magyar közoktatás állapota azóta sem javult. Így sok tanár és szülő ma is tanácstalan, a gyerekek jelentős része pedig a megfelelési kényszer miatt továbbra is olyan stratégiákat alkalmaz – ahogy Holt a könyvében rámutat –, amelyek a túlélést ugyan segítik, de a tanulást, a fejlődést nem szolgálják.

Ha mindazt az energiát, amit a gyerekek most az iskolai kudarcok elkerülésére fordítanak, inkább a természetes kíváncsiságuk és tudásvágyuk kielégítésére használnák, ha az iskola, a pedagógusok és a szülők erre építenének, akkor lényeges változást hozhatnának a gyerekek és így a következő generációk életébe.

Kapcsolódó oldalak:

- Itt kapható a könyv az Oriold kiadó honlapján
- John Holt: Ki tanít kit az iskolában?
- John Holt: A tanulás nem a tanítás eredménye
- John Holt oldala a magyar nyelvű wikipédiában